

OCENA DYREKTORA
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu
gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie
za ubiegły okres gospodarczy 2015 – 2024

Zadania określone przez Ministra Środowiska DLP-I-611-44/27050/15/ŁP z dnia 16 lipca 2015 roku na okres gospodarczy 2015 – 2024 wraz z ich wykonaniem przedstawiają się następująco:

- etat miąższościowy użytków rębnych w ilości 572 561 m³ grubizny netto wykonano w około 86%, tj. 498 976,24 m³,
- powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym 8 018,27 ha wykonano w około 99%, tj. 7 907,33 ha z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego w ilości 456 820* m³ grubizny netto wykonano w około 98%, tj. 447 734,79 m³,
- projektowaną na 1 733,83 ha powierzchnię zalesień i odnowień wykonano w około 85%, tj. 1 479,63 ha,
- projektowaną na 1 921,69 ha powierzchnię pielęgnowania lasu wykonano w około 207%, tj. 3 986,53 ha.

*Powyższe zestawienie uwzględnia zmiany wynikające ze zgody Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych na zwiększenie szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego (Decyzja DGLP nr 130 z dnia 16 listopada 2022 roku).

1. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Oborniki Śląskie według stanu na 31 grudnia 2024 roku wyniosła **15 509,5125** ha i zwiększyła się o 70,6934 ha w ciągu 10 lat obowiązywania planu. Powierzchnia leśna uległa zwiększeniu o 90,2801 ha. W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie występują grunty we współwłasności o powierzchni 0,1332 ha.

Powierzchnia Nadleśnictwa Oborniki Śląskie uległa zwiększeniu w głównej mierze na skutek przejęcia gruntów od Wojewody Dolnośląskiego na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy o lasach, nabycia gruntów w drodze prawa pierwokupu na podstawie art. 37a ustawy

o lasach, nabycia gruntów na podstawie art. 37 ustawy o lasach oraz nabycia gruntów w drodze zamiany na podstawie art. 38e ustawy o lasach.

Zmniejszenie powierzchni nadleśnictwa to skutek sprzedaży nieruchomości na podstawie art. 40a, geodezyjne zmiany powierzchni jako następstwo prac geodezyjnych oraz dostosowanie się do ewidencji gruntów i budynków.

Ogólnie, ubytki powierzchni ze stanu posiadania był niższe niż przejęcia gruntów.

2. Analiza użytkowania

Etat cięć użytków głównych w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie wraz ze zmianą wynikającą ze zgody na zwiększenie szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębne wynosił **1 029 381 m³** grubizny netto, w tym:

- a) użytki rębne - 572 561 m³ grubizny netto,
- b) użytki przedrębne - 456 820 m³ grubizny netto.

Użytkowanie grubizny ogółem w latach 2015-2024 zrealizowano w wysokości **946 711,03 m³**, możliwości określone etatem cięć wykorzystano w około 91%. Ustalona przez Ministra Środowiska oraz Dyrektora Generalnego LP, jako nieprzekraczalna, wielkość pozyskania była więc przestrzegana.

Udział użytków przygodnych w pozyskaniu stanowił około 20%.

- a) Użytkowanie rębne wyniosło łącznie 498 976,24 m³. Etat ten w wymiarze miąższościowym zrealizowano w około 86%, natomiast w wymiarze powierzchniowym w około 97%. Użytkowanie przygodne w użytkach rębnych wyniosło 66 540,74 m³, co stanowi około 13% użytkowania rębne.
- b) Użytkowanie przedrębne wyniosło 447 734,79 m³, tj. około 98% wielkości planowanej w wymiarze miąższościowym. Użytki przygodne w drzewostanach nieplanowanych do cięcia przedrębne wyniosły 119 844,60 m³, i osiągnęły ok 27%. Etat powierzchniowy użytkowania przedrębne, tj. CP-P i trzebieży łącznie, ustalony w wysokości 8 018,27 ha, został wykonany w 99%, w tym w ramach trzebieży zrealizowano 7 761,62 ha, a w ramach czyszczeń późnych z pozyskaniem 145,71 ha.

Cięcia sanitarne wyniosły w nadleśnictwie 186 385,34 m³, co stanowi 19,69 % ustalonego etatu miąższościowego grubizny.

3. Analiza zadań z zakresu hodowli lasu

Zadania w zakresie odnowień i zalesień za ubiegłe 10-lecie wynosiły według planu urzędzenia lasu ogółem 1 733,83 ha. Wykonano 1 479,63 ha, co stanowi 85% planu. Odnowienia na powierzchniach otwartych zrealizowane zostały w ilości 351,61 ha tj. 121% z zaplanowanych. Zawierają się w tym odnowienia zrębów zaległych na powierzchni 19,14, które zostały odnowione w pierwszych latach obowiązywania PUL, oraz halizny na powierzchni 0,87 ha. Nie planowano zalesień, jednakże nadleśnictwo zalesiło grunty nieleśne na powierzchni 1,95 ha.

Odnowienia przy rębniach złożonych nadleśnictwo wykonało na powierzchni 1 071,25 ha, co wobec planowanych 1 432,62 ha stanowi 75% planu.

Podsadzenia produkcyjne wykonano w 144% na 4,32 ha, planowano je na powierzchni 3,01 ha. Dolesienia luk i przerzedzeń zrealizowano na powierzchni 50,50 ha, przy planowanych 8,24 ha.

Zadania z zakresu poprawek i uzupełnień wykonano na powierzchni 92,31 ha, czyli w wymiarze siedmiokrotnie wyższym niż planowano, tj. 13,19 ha. W expirującym planie urzędzenia lasu nie planowano wprowadzania podszytów.

Zadania z zakresu pielęgnowania gleby wykonywano w miarę potrzeb, plan zdecydowanie przekroczone wykonując zabiegi na powierzchni 1 776,13 ha, przy planowanej powierzchni 106,16 ha. Czyszczeń wczesnych - CW, wymagały drzewostany na powierzchni 1 002,41 ha, czyli więcej niż planowano, tj. 788,38 ha. Pielęgnowanie młodników - CP wykonano w 118% (1 207,99 ha).

Zabiegi melioracji agrotechnicznych, zaplanowane na powierzchni 1 742,80, ha, wykonano na 1 532,78 ha, co stanowi 88% planu. W minionym okresie nie planowano nawożenia oraz melioracji wodnych.

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat zajmują w nadleśnictwie powierzchnię 325,25 ha. Powstałe w ubiegłym okresie gospodarczym uprawy na powierzchniach otwartych są najczęściej zgodne (74%) lub częściowo zgodne (26%) z projektowanym składem. Upraw niezgodnych z projektowanym składem nie stwierdzono. Stopień pokrycia upraw jest również zadowalający, uprawy o pełnym pokryciu (1,0 – 0,9) opisano na powierzchni 280,59 ha, tj. 86%. Upraw przepadłych nie stwierdzono.

W przypadku inwentaryzacji odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, to łącznie w nadleśnictwie opisano 3 244,90 ha takich powierzchni, z przeciętnym stopniem pokrycia (zadrzewienia) wynoszącym 61,90 % i przeciętną jakością hodowlaną określoną na 22.

4. Ocena zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody opracowany na dzień 1 stycznia 2015 roku. Nadleśnictwo Oborniki Śląskie realizując zadania z zakresu ochrony przyrody kierowało się obowiązującymi przepisami prawa oraz Programem Ochrony Przyrody, będącym częścią Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024 oraz wiedzą i doświadczeniem, zbieranym przez pracowników w trakcie realizacji zadań PUL.

Grunty nieleśne będące w zarządzie nadleśnictwa, z rozpoznanymi nieleśnymi siedliskami przyrodniczymi w Obszarach Natura 2000, są użytkowane przez nadleśnictwo, a realizacja zadań ochronnych zlecana jest corocznie podmiotom zewnętrznym.

W ramach leśnych siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz poza nimi, prace z zakresu gospodarki leśnej wykonywano zgodnie z zapisami Programu Ochrony Przyrody.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody, ustanowione na podstawie zapisów Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1332):

- ✓ rezerwat przyrody „Jodłowice”;
- ✓ rezerwat przyrody „Las Bukowy w Skarszynie”;
- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Trzebnickie”
- ✓ 3 obszary Natura 2000, w tym:
  - ✓ 2 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
    - Dolina Widawy PLH020036,
    - Jodłowice PLH020106,
  - ✓ 1 obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) i obszarów ochrony siedlisk (SOO) Łęgi Odrzańskie PLC020002;
- ✓ pomniki przyrody,
- ✓ chronione gatunki roślin, zwierząt oraz grzybów.

5. Ochrona lasu

Występujący szczególnie w latach 2015-2021 deficyt wody powodowany zmniejszającą się ilością opadów atmosferycznych zarówno w okresie zimowym, jak również w trakcie sezonu wegetacyjnego oraz coraz częściej występujące ekstremalne zjawiska pogodowe (huraganowe wiatry, powódzie o zasięgu regionalnym lub lokalnym), przyczyniły się do trwałego osłabienia drzewostanów

oraz zachwiania stabilnością ekosystemów leśnych.

Lata 2015-2024, z opisanych powyżej powodów, charakteryzowały się zdecydowanym wzrostem presji czynników biotycznych na drzewostany nadleśnictwa. W lasach sosnowych uaktywnił się grzyb *Sphaeropsis sapinea* oraz półpasożyt jemiola pospolita. W ślad za nimi nastąpił gwałtowny wzrost populacji szkodliwych owadów kambiofagicznych, a w szczególności przyplaszczka granatka, kornika ostrozębnego i cetyńców. Lasy świerkowe zostały osłabione przez kornika drukarza i rytownika pospolitego. Z kolei osłabione drzewostany dębowe zasiedlane były przez owady z rodzaju opiętek, a także przez wyrynnika dębowca i rozwiertki. Dodatkowo, szczególnie w pierwszych latach analizowanego okresu, lokalnie obserwowano osłabienie drzewostanów liściastych żerem uzupełniającym chrabąszczy i guniaka czerwczyka.

Biorąc pod uwagę udział użytków przygodnych (20%) w pozyskaniu drewna ogółem, trudno uznać stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Oborniki Śląskie za dobry i stabilny. Największy wpływ na pozyskanie w użytkach przygodnych i prowadzenie cięć sanitarno-klęskowych miały niekorzystne zjawiska klimatyczne.

Szkody powodowane przez zwierzynę w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie sprowadzają się do uszkodzania przez jeleniowate upraw (zgryzanie), młodników i drzewostanów (spalowanie, czemchanie). W celu ograniczenia rozmiaru szkód powodowanych przez zwierzynę nadleśnictwo podejmuje różnego rodzaju działania, w tym: modyfikację zabiegów hodowlanych, zabezpieczenie chemiczne, gradzenie upraw, wykładanie drzew zgryzowych.

W Nadleśnictwie Oborniki Śląskie prowadzono obserwacje i ograniczenie liczebności populacji szkodników wtórnych głównie poprzez pułapki feromonowe i klasyczne, wyznaczanie i usuwanie drzew zasiedlonych, korowanie drewna, stosowanie środków chemicznych – siatka Storanet.

Lasy Nadleśnictwa Oborniki Śląskie zaliczone są do I kategorii zagrożenia pożarowego. W siedzibie nadleśnictwa funkcjonuje punkt alarmowo-dyspozycyjny.

6. Wyniki monitoringu skutków oddziaływania ustaleń tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Do planu urządzenia lasu przedmiotowego nadleśnictwa sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000. W konkluzji tego opracowania stwierdzono, że plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie nie ma znacząco negatywnego wpływu na środowisko i nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla

środowiska i przedmiotów ochrony.

Na podstawie informacji naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu, nie stwierdzono negatywnych skutków oddziaływania ustaleń planu na środowisko i obszary Natura 2000.

7. Wnioski

Uwzględniając zaprezentowane powyżej informacje, stwierdzam, że prowadzona w ubiegłym okresie gospodarka leśna w Nadleśnictwie Oborniki Śląskie przyniosła pozytywne efekty. Wykonano obligatoryjne i kierunkowe zadania określone w poprzednim planie urządzania lasu. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Oborniki Śląskie wzrosła o ponad 70 ha, osiągając na koniec dziesięciolecia 15 509,5125 ha. Zasoby drewna zmniejszyły się i osiągnęły wielkość około 4,0 mln m³. Zmniejszyła się także zasobność z 302 m³/ha do 273 m³/ha.

Przeciętny wiek drzewostanów zmniejszył się nieznacznie z 68 do 67 lat. Analizując istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa Oborniki Śląskie, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów należy stwierdzić odstępstwo od pożądanego stanu (13 lat).

Główne zmiany w strukturze według gatunków panujących są następujące:

- wzrosła powierzchnia drzewostanów dębowych o 317,34 ha (z ok 24% do ok 26%);
- zauważalne jest zmniejszanie się areалу zajmowanego przez brzozę, w mijającym dziesięcioleciu o 136,55 ha (z ok 4% do ok 3%);
- zmniejszyła się także powierzchnia drzewostanów świerkowych o 175,99 ha (z ok 2% do ok 1%).

Biorąc pod uwagę wszystkie czynniki wpływające na prowadzoną w minionym okresie gospodarkę, jej ogólną ocenę należy uznać za **pozytywną**.

Z upoważnienia Dyrektora
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
we Wrocławiu
Robert Szlachetka
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/